

РЕШЕНИЕ

№ 6054

гр. София, 04.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 25 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния
състав:

Председател: **ЙОАННА Н. СТАНЕВА**

при участието на секретаря **САНДРА ЕМ. ДИМИТРОВА**
като разгледа докладваното от **ЙОАННА Н. СТАНЕВА** Гражданско дело №
20231110151851 по описа за 2023 година

Предявени са отрицателни установителни искове с правно основание чл. 439 от ГПК от
К. К. Б. срещу „*** София“ ЕАД, с искане да се признае за установено, че не дължи сумата
от 1165,33 лева за доставена топлинна енергия за периода от м.12.2010г. до м.04.2013г.,
176,28 лева, представляваща мораторна лихва за периода от 31.01.2011г. до 27.08.2013г. и
126,83 лева, представляваща разноски, за които суми е бил издаден изпълнителен лист от
30.10.2013г. по ч.гр. дело № 15590/2013г. по описа на СРС, 88-ти състав срещу
наследодателя й- ***, въз основа на който е образувано изп. дело № 20138440404139 по
описа на ЧСИ С***, рег. № 844 в КЧСИ с район на действие Софийски градски съд, поради
погасяването им по давност.

Ищцата твърди, че изп. дело № 20138440404139 по описа на ЧСИ С*** било
образувано въз основа на изпълнителен лист от 30.10.2013г., издаден срещу ***, с ЕГН:
*****, неин наследодател. Навежда твърдения, че след образуване на изпълнителното
дело на ЧСИ С*** са извършвани действия с цел проучване имущественото състояние на
длъжника, като е направена справка от Национална база данни „Население”, както и справка
за налични трудови правоотношения, по които длъжникът полага труд. Извършена била
справка в Агенция по вписвания за придобити от длъжника недвижими имоти, които
действия не съставлявали същински изпълнителни такива, а само обезпечавали успешното
провеждане на изпълнението. Поканата за доброволно изпълнение също била действие,
обезпечавашо законосъобразното провеждане на изпълнението, а не изпълнително действие.
Липсата на надлежно връчена покана за доброволно изпълнение опорочавала изпълнението,
но сама по себе си поканата не съставлявала същинско изпълнително действие. Посочва, че
с молбата за образуване на изпълнително дело въз основа на процесния изпълнителен лист,

на основание чл. 116, б. „в” от ГПК се прекъсвала давността, с която се погасявало самото вземане. От този момент започвала да тече нова давност, която се прекъсвала с всяко валидно предприето изпълнително действие. Посочва, че на 29.12.2016г. била наложена възбрана върху собствен на първоначалния длъжник Красимир Бонев недвижим имот, като това било последното валидно извършено изпълнително действие, годно да прекъсне започналата да тече погасителна давност. Сочи, че в продължение на повече от две години, считано от 29.12.2016г. до 29.12.2018г., не били извършвани изпълнителни действия спрямо нея, които да прекъснат започналата да тече погасителна давност, поради което изпълнителното производство се прекратило по силата на закона на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК. Поддържа, че новата погасителна давност за вземанията, предмет на изпълнителното производство, започвала да тече от датата, на която е предприето последното валидно изпълнително действие, което в настоящия случай било 29.12.2016г. и била изтекла на 29.12.2021г., от който момент твърди, че задълженията са се превърнали в естествени такива, които не подлежат на принудително изпълнение. Искането към съда е да уважи предявените иски. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника, в който са изложени твърдения, че исковите са неоснователни, тъй като вземанията по издадения изпълнителен лист не са погасени по давност. Посочва, че давността за процесното вземане е прекъсната на 19.11.2013г., когато е образувано изпълнително дело № 20138440404139 по описа на ЧСИ С***, рег. № 844, КЧСИ. Поддържа се, че след датата на образуване на изпълнителното дело са извършени изпълнителни действия спрямо длъжника, както следва: на 09.12.2013г. е наложен запор върху банковите сметки, собственост на длъжника; на 04.02.2015г. е наложен запор върху трудовото възнаграждение, получавано от длъжника; на 02.02.2016г. била депозирана молба с вх. № 6119 от вискателя за извършване на конкретни изпълнителни действия; на 27.12.2016г. била наложена възбрана върху собствен на длъжника недвижим имот; на 20.01.2017г. била депозирана молба с вх. № 3047 от вискателя за извършване на конкретни изпълнителни действия - запор на новооткрити банкови сметки; на 07.02.2019г. било изпратено съобщение за насрочен нов опис на движими вещи, на 30.10.2019г. била депозирана молба от вискателя за извършване на конкретни изпълнителни действия; на 24.10.2021г. били предприети действия от ЧСИ за конституиране на наследниците на починалия ***, като на 10.01.2023г. било получено удостоверение за наследници и бил конституиран като законен наследник К. К. Б.. Посочва, че през м.11.2023г. била депозирана молба за извършване на конкретни изпълнителни действия - запор на банкови сметки, запор на трудово възнаграждение и др. Навеждат се твърдения, че в периода 24.10.2021г., когато длъжникът Красимир Бонев е починал и изпълнителното дело е спряно и 10.05.2023г. - датата, на която конституирания наследник (ищцата) е получила покана за доброволно изпълнение, вискателят е бил в правна невъзможност да иска предприемане на принудително изпълнение. Оспорва твърдението, че са изминали повече от 5 години от датата на последното валидно изпълнително действие спрямо длъжника с оглед на което сумите били дължими и подлежащи на принудително изпълнение. Поддържа също така, че поради обявеното извънредно положение на

територията на Република България и съгласно Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, изменен с Държавен вестник бр. 34 от 09.04.2020г., за срока от 13 март 2020г. до отмяната на извънредното положение (20.05.2020г.) били спрели да текат определени изрично посочени срокове, един от които бил срокът на погасителната давност. Изложени са съображения, че били извършвани множество изпълнителни действия, поради което давността не била изтекла. Искането към съда е да отхвърли предявения иск. Претендира разноски.

Съдът като взе предвид становищата на страните и въз основа на събраните по делото доказателства, намери за установено следното от фактическа и правна страна.

По допустимостта на предявените искове съдът намира следното. Правен интерес от предявяване на отрицателен установителен иск по чл. 439, ал. 1 ГПК, основан на изтекла погасителна давност е налице за ищеца единствено в хипотезата, в която вземанията, които твърди да са погасени по давност, не са вече погасени чрез друг погасителен способ – плащане /вкл. принудително изпълнение/, прихващане, новация, опрощаване и пр. Единствено ликвидни и изискуеми вземания, подлежащи на принудително изпълнение, могат да бъдат погасени по давност. В случай, че вземанията са били погасени чрез принудително изпълнение след изтичане на погасителната давност, длъжникът в изпълнителното производство няма правен интерес от предявяване на отрицателен установителен иск за тяхната недължимост, а от осъдителен иск срещу взискателя за тяхното връщане като принудително събрани без основание.

В настоящата хипотеза от съдържанието на приобщеното изпълнително дело не се установява да са налице събрани от длъжника суми, респ. същите да са били преведени в полза на взискателя, поради което предявените отрицателни установителни искове са процесуално допустими и следва да бъдат разгледани.

Предмет на производството по чл. 439 ГПК е съществуването на изпълняемото материално право, за което е издаден изпълнителен титул, а не законосъобразността на провежданото изпълнение. Тъй като производството по така предявения иск се характеризира с оспорване на изпълняемото право, правният интерес на ищеца е обусловен от наличието на вземане срещу него, скрепено с изпълнителна сила, независимо дали това вземане се изпълнява или не към датата на предявяване на иска. Ето защо в тежест на ищеца е да докаже наличието на издаден срещу него изпълнителен титул.

В конкретния случай страните не спорят и с обявления за окончателен проект за доклад съдът е обявил за безспорно и ненуждаещо се от доказване по реда на чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК обстоятелството, че на 30.10.2013г. е издаден изпълнителен лист по ч.гр.дело № 15590/2013г. по описа на СРС, 88-ти състав, въз основа на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, издадена по същото дело, както и че въз основа на изпълнителния лист е образувано изп. дело № 20138440404139 по описа на ЧСИ Стоян Якимов, за посочените в исковата молба суми и основания.

Не е спорно между страните и че *** е починал на 24.10.2021г. и е оставил за свой законен наследник- К. К. Б..

При наличието на вземания, за които е издаден изпълнителен лист и образувано изпълнително дело, както и при липса на погасяване на вземането чрез принудително изпълнение към датата на исковата молба, за ищеца е налице правен интерес от предявените отрицателни установителни иски за неговата недължимост.

При това положение и с оглед наведеното от ищеца възражение за изтекла погасителна давност за вземанията, в тежест на ответника е да докаже наличието на обстоятелства, водещи до спиране или прекъсване на давността.

Относно релевираното възражение за изтекла погасителна давност съдът намира следното:

Съгласно постановеното по реда на чл. 290 ГПК Решение № 3 от 04.02.2022г. по гр.д. № 1722/2021г. на ВКС, I V г.о., ГК, нормата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД се прилага, когато вземането е определено по основание и размер с влязло в сила решение, така и когато е определено по основание и размер с влязла в сила заповед за изпълнение. В случая няма спор и се установява, че заповедта за изпълнение, въз основа на която е издаден изпълнителният лист е влязла в сила с изтичане на 14-дневния срок за възражение. Ето защо на основание чл. 117, ал. 2 ЗЗД приложима към процесното вземане е общата петгодишна давност.

Съгласно задължителните указания, дадени с т. 10 от Тълкувателно решение № 2/2013г. на ОСГТК на ВКС, когато вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие.

Съгласно задължителните указания, дадени с Тълкувателно решение № 3/2020г. на ОСГТК на ВКС погасителната давност не тече докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015г. на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015г. по т.д. № 2/2013г., ОСГТК, ВКС.

Съгласно утвърдилата се съдебна практика по реда на чл. 290 ГПК, формирана след постановяване на тълкувателното решение от 2015г., исканията на вискателя за предприемане на изпълнителни действия след прекратяване на изпълнителното производство на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, също прекъсват давността на основание чл. 116, б. „в“ ЗЗД, защото съдебният изпълнител е длъжен да ги предприеме /в този смисъл Решение № 60282 от 19.01.2022г. на ВКС по гр. д. № 903/2021г., III г. о., ГК, Решение № 127 от 12.07.2022г. на ВКС по гр. д. № 2884/2021 г., III г. о., ГК, Решение № 3 от 4.02.2022г. на ВКС по гр. д. № 1722/2021г., IV г. о., ГК и Решение № 37 от 24.02.2021г. на ВКС по гр. д. № 1747/2020г., IV г. о., ГК/.

От приобщения препис от изп. дело № 20138440404139 по описа на ЧСИ С***, се установява, че производството по делото е образувано по молба от 19.11.2013г. на „*** София“ ЕАД, с която е поискано да бъде образувано изпълнително дело, както и на основание чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ е възложено на вискателя да проучи имущественото състояние на длъжника, да прави справки, да набавя документи, книжа и други, както и да

определи начина на изпълнението.

С Постановление от 26.11.2013г. съдебният изпълнител е разпоредил да се образува изпълнително дело, да се извършват справки в НБДН, Кадастър и имотен регистър, Търговския регистър, НОИ, както и е наложил запор върху трудово възнаграждение на длъжника в „Такси 2001“ ООД.

На 18.12.2013г. Красимир Бонев е получил покана за доброволно изпълнение.

С постановление от 07.01.2014г. е разпоредено да се изпрати съобщение до длъжника да се яви по справка.

На 02.02.2016г. е постъпила молба от вискателя, с която е поискано да бъде направена справка в НАП с оглед налагане на запор върху трудово възнаграждение/пенсия на длъжника, както и да бъде насрочен опис на движимите вещи, собственост на длъжника.

С разпореждане от 01.08.2016г. съдебният изпълнител е разпоредил да се изготви справка НОИ, както и е насрочил дата за опис и оценка на движими вещи, собственост на длъжника на 20.09.2016г.

На 29.12.2016г. е разпоредено да се впише възбрана върху собствения на длъжника имот.

На 20.01.2017г. е постъпила молба от „*** София“ ЕАД, с която е поискано да бъде наложен запор на банкови сметки на длъжника, както и да бъде наложен запор на трудовото му възнаграждение и/или запор на пенсия.

С разпореждане от 19.01.2019г. е разпоредено да се извърши справка БНБ за притежавани от длъжника банкови сметки, да се извърши справка НОИ за регистрирани трудови правоотношения и е насрочен опис и оценка на недвижим имот, находящ се в гр. София за 05.03.2019г.

На 28.02.2019г. е постъпила молба от Красимир Бонев, с която е посочил, че не е съгласен да плаща, тъй като бил в „*** София“ и му казали, че може да плаща разсрочено. Посочено е, че винаги плащал сметките за аб. № 228438, както и че в понеделник постъпвал в болница.

На 01.03.2019г. е бил проведен разговор по телефон с длъжника, като видно от съставения протокол Красимир Бонев е заявил, че ще внася всеки месец по 40 лева от 20-то до 30-то число.

На 30.10.2019г. е постъпила молба от „*** София“ ЕАД, с която е поискано да бъде направена справка в НАП с оглед налагане на запор върху трудово възнаграждение/пенсия на длъжника, както и да бъде насрочен опис на движими вещи, собственост на длъжника.

На 03.12.2019г. е насрочен опис и оценка на движими вещи, собственост на длъжника на 21.01.2020г.

На 09.01.2020г. е разпоредено да се извърши справка БНБ за притежавани от длъжника банкови сметки, да се извърши справка НОИ за регистрирани трудови правоотношения и да се извърши справка за адреса на длъжника.

На 15.11.2021г. е постъпила молба от „*** София“ ЕАД, с която е поискано да бъде извършена справка в РБСС за банкови сметки и сейфове на длъжника, да бъде наложен запор върху откритите такива; да бъде извършена справка в НОИ за действащите трудови договори на длъжника; ако не бъдат открити банкови сметки и трудови договори- да бъде насочено изпълнението към опис и оценка на собствени на длъжника движими вещи.

С разпореждане от 12.01.2023г. съдебният изпълнител е указал на наследниците на починалия Красимир Бонев, че следва да се явят в едномесечен срок, считано от получаване на съобщението, да заявят приемат ли наследството. Посочено е, че изпълнителното производство се счита за спряно по силата на закона от датата на смъртта на длъжника /24.10.2021г./.

На 08.02.2023г. е постъпила молба от К. Б., с която е поискала делото да бъде прекратено поради изтичане на двугодишния срок след като е било образувано.

На 15.02.2023г. К. Б. е посочила, че приема наследството.

На 20.02.2023г. К. Б. е поискала делото да бъде прекратено. Молбата е оставена без уважение с разпореждане от 23.02.2023г.

На 27.04.2023г. съдебният изпълнител е конституирал като длъжник по делото К. К. Б.- наследник на Красимир Бонев.

На 11.05.2023г. К. Б. е подала молба, с която е поискала на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК производството по делото да бъде прекратено.

С разпореждане от 15.05.2023г. съдебният изпълнител е оставил молбата без уважение, тъй като по делото не бил наличен период от две години без предприемане на действия по молба на вискателя или по почин на съдебния изпълнител, както и поради обстоятелството, че не е страна в изпълнителното производство. С разпореждането съдебният изпълнител е указал на К. Б. да заяви дали приема наследството в срок до 10.06.2023г.

На 08.11.2023г. е постъпила молба от „*** София“ ЕАД, с която е поискано да бъде извършена справка за новооткрити банкови сметки на длъжника, като при наличие на такива- да бъде наложен запор върху тях; да бъде наложен запор върху получаваното трудово възнаграждение; да бъде насрочен и извършен опис на движими вещи, собственост на длъжника.

Видно от гореизложената хронология, за периода от 26.11.2013г. /датата на налагане на запор върху трудовото възнаграждение на длъжника/ до 02.02.2016г. /датата на подадената от вискателя молба за предприемане на нови действия по изпълнение/ е налице период от повече от две последователни години, през които не са искани и не са предприемани действия по принудително изпълнение.

С оглед датата, на която е извършено последното валидно изпълнително действие, т.е. преди приемането на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015г. на ВКС, ОСГТК, съдът намира, че за заварените като висящи от цитираното тълкувателно решение производства по принудително изпълнение и спрямо осъществените по тях факти до посочената дата следва да намери приложимост задължителното тълкуване, дадено с ППВС № 3/18.11.1980г. С

оглед на което от датата на образуване на изп. производство до датата на приемане на последващия тълкувателен акт, придаващ различно обвързващо тълкуване на последиците на давността при висиящност на изп. процес, погасителната давност е спряла. Т.е. погасителната давност за вземанията за процесния изпълнителен лист е започнала да тече на 26.06.2015г., датата на постановяване на тълкувателното решение. В този смисъл и Определение № 1645 от 13.06.2023г. на ВКС по к.гр. дело № 4868/2022г.

Също така, съгласно чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020г., и за преодоляване на последиците /ЗМДВИП/, за срока от 13 март 2020г. до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти /каквито са страните по делото/. Възобновяването на течението на спрените срокове е извършено с пар. 13 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето /ДВ, бр. 44 от 2020г., в сила от 14.05.2020г./, според който сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по ЗМДВИП, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Законът е обнародван на 13.05.2020г., поради което течението на давностният срок е възобновено на 21.05.2020г. Следователно процесният давностен срок е бил спрян за период от два месеца и седем дни, считано от 13.03.2020г. до 20.05.2020г.

За периода от 26.06.2015г. до датата на подаване на исковата молба, респ. до датата на приключване на съдебното дирене пред настоящата инстанция, обаче, не е изтекла петгодишната давност за процесното вземане.

Това е така, защото давността е била прекъсвана периодично по силата на подадените от вискателя молби за изпълнение от 02.02.2016г., 20.01.2017г., 30.10.2019г., 15.11.2021г. и 08.11.2023г., които прекъсват течението на погасителната давност на основание чл. 116, б. „в“ ЗЗД. Както беше уточнено по-горе, независимо от прекратяването на изпълнителното дело по силата на закона поради перемпция на изпълнението, подадените от кредитора молби, с които иска от съдебния изпълнител предприемане на действия по изпълнение прекъсват давността, тъй като съдебният изпълнител е длъжен да ги предприеме и е без значение за погасителната давност дали ще стори това в рамките на същото или на новообразувано изпълнително дело.

На следващо място, с настъпването на смъртта на длъжника- Красимир Бонев на 24.10.2021г., са се осъществили предпоставките за спиране на производството по силата на закона по чл. 432, ал. 1, т. 3 ГПК. Съдът намира, че със смъртта на длъжника по силата на закона се спира и изпълнителното производство, респ. спират да текат всички срокове, като не могат да бъдат извършвани никакви процесуални действия от съдебния изпълнител до конституирането на наследниците на длъжника. Доколкото спирането на изпълнителното производство настъпва по силата на закона, не е необходим нарочен акт на съдебния изпълнител. В конкретния случай с разпореждането от 12.01.2023г. съдебният изпълнител е констатирал, че производството се счита спряно по силата на закона от датата на смъртта на длъжника. Т.е. от 24.10.2021г. съобразно разпоредбата на чл. 432, ал. 1, т. 3 вр. чл. 229, ал.1,

т. 2 ГПК до момента на конституиране на наследниците на длъжника с постановлението от 27.04.2023г., постановено от съдебния изпълнител на основание чл. 429, ал. 2 ГПК, производството е било спряно по силата на закона. До този момент /27.04.2023г./ ищецът К. Б. не е била страна по изпълнителното дело.

С оглед на гореизложеното, съдът намира, че погасителната давност за процесните вземания не е изтекла, поради което предявените отрицателни установителни иски са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени изцяло.

По разноските.

При този изход от спора, право на разноски има единствено ответникът. Същият не е сторил разноски, като претендира единствено юрисконсултско възнаграждение, чийто размер съдът определи на 100 лева съгласно чл. 25, ал. 1 НЗПП вр. чл. 78, ал. 8 ГПК. Т.е в полза на ответника следва да бъдат присъдени разноски в размер на 100 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от К. К. Б., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. „****“, бл. 7, вх. „В“, ет. 4, ап. 54, срещу „*** София“ ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „****“ № 23Б, отрицателни установителни иски с правно основание чл. 439, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че К. К. Б. не дължи сумата от **1165,33** лева за доставена топлинна енергия за периода от м.12.2010г. до м.04.2013г., **176,28** лева, представляваща мораторна лихва за периода от 31.01.2011г. до 27.08.2013г. и **126,83** лева, представляваща разноски, за които суми е бил издаден изпълнителен лист от 30.10.2013г. по ч.гр. дело № 15590/2013г. по описа на СРС, 88-ти състав, въз основа на който е образувано изп. дело № 20138440404139 по описа на ЧСИ С***, рег. № 844 в КЧСИ с район на действие Софийски градски съд, поради погасяването им по давност.

ОСЪЖДА К. К. Б., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. „****“, бл. 7, вх. „В“, ет. 4, ап. 54, да заплати на „*** София“ ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „****“ № 23Б, на основание чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 ГПК сумата от **100 лева**, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____